

Conflictul din Iran perturba eforturile de reducere a inflatiei (analiza)

Criza energetica a revenit în prim-planul scenei globale, iar bancile centrale au o sarcina dificila în a decide ce sa faca cu ratele dobânzilor, întrucât planurile initiale de a le reduce pentru a stimula cresterea economica par acum improbabile, în timp ce stagflatia este un termen care pare sa prinda contur în multe tari europene, inclusiv în România, arata o analiza realizata de o platforma de tranzactionare si investitii.

Conform datelor privind comertul mondial, aproape noua din zece barili de petrol care trec prin Strâmtoarea Ormuz sunt destinati Asiei. Numai China consuma aproape 5 milioane de barili pe zi (aproximativ 38% din total), urmata de India, Coreea de Sud si Japonia. În practica, între 84% si 89% din traficul care trece prin strâmtoare este destinat pietelor asiatice. Europa si Statele Unite detin doar o pondere marginala. Statele Unite importa aproximativ 0,7 milioane de barili pe zi pe aceasta ruta. Europa, chiar si mai putin. Faimosul "20% din petrolul mondial" este, prin urmare, o cifra globala, nu una occidentala. Riscul direct vizeaza în primul rând securitatea energetica a Asiei, comenteaza analistul eToro, Bogdan Maioreanu.

Însa, chiar daca o tara nu cumpara petrol care trece prin aceasta strâmtoare, petrolul este o marfa globala. "Daca 20% din titeiul mondial ar disparea, Asia ar începe sa concureze acerb cu Europa pentru a pune mâna pe barilii libieni sau norvegieni, provocând o crestere brusca a preturilor la nivel global. Nu este vorba despre "nave care nu ajung", ci de o licitatie globala care risca sa devina brusc mai scumpa", precizeaza sursa citata.

Distribuitorii nu își stabilesc preturile pe baza sumei pe care au platit-o pentru petrolul deja existent în rezervoarele lor (achizitionat cu luni înainte de explozia preturilor, când titeiul Brent se tranzactiona la un nivel mult mai scazut), ci pe baza costului pe care îl vor suporta pentru a cumpara urmatorul transport. Daca pretul titeiului Brent pentru mai 2026 creste vertiginos, pretul la pompa se ajusteaza instantaneu pentru a asigura companiei fluxul de numerar necesar pentru achizitiile viitoare, se mai arata în analiza mentionata.

"Nu în ultimul rând, exista un efect asimetric, efectul "Rocket and Feather" (racheta si pana), legat de elasticitatea preturilor. Preturile combustibililor reactioneaza ca niste rachete la stirile negative - am vazut cresterea imediata când a început conflictul din Iran - si ca niste pene care cad încet în urma stirilor pozitive. În timp ce companiile din sectorul petrolier si cel al gazelor naturale se bucura de actuala situatie a preturilor, evolutia acestora este mai degraba un cosmar pentru bancile centrale. Riscul de stagflatie este în crestere. Preturile mai mari la energie ar putea declansa inflatia, încetinind în acelasi timp cresterea economica. Pentru România, care are deja cea mai mare inflatie din Uniunea Europeana, aceasta situatie este si mai problematica, deoarece tara se confrunta si cu necesitatea de a-si reduce deficitul bugetar", subliniaza Maioreanu.

În context, acesta a explicat ca pietele își ajusteaza rapid asteptarile. În SUA, investitorii se asteapta acum ca ratele dobânzilor sa fie reduse mai târziu si mai putin agresiv. În prezent, se estimeaza o singura reducere a ratei dobânzii pentru 2026, în decembrie, în timp ce saptamâna trecuta nu era prevazuta niciuna. În aceasta saptamâna, atât Rezerva Federala, cât si Banca Centrala Europeana își vor anunta cele mai recente decizii privind rata dobânzii. E probabil ca ambele banci centrale sa mentina ratele neschimbate.

"Ca urmare a preturilor ridicate ale petrolului, tonul bancherilor centrali se va schimba probabil, devenind mai agresiv în mentinerea sau promovarea unor rate ale dobânzii mai ridicate. Pentru România, aceasta nu va fi o noutate, întrucât inflatia ridicata si persistenta va determina, cel mai probabil, o pauza a BNR în reducerea dobânzii cheie", a mai sustinut analistul.

Conform celui mai recent sondaj eToro Retail Investor Beat, din decembrie 2025, principalele riscuri pe care investitorii le vedeau în acest an pentru portofoliile lor erau o recesiune a economiei globale, inflatia, o recesiune

a economiei locale si perspectivele unui conflict international, iar în prezent aceste riscuri încep sa se materializeze.

"Investitorii trec în prezent de la o stare la alta, încercând sa evalueze situatia din Orientul Mijlociu. Cresterea preturilor petrolului schimba tabloul inflatiei si perturba naratiunea politicii monetare din ultimele luni. Nu este clar cum si când se va încheia acest conflict din Golf. Durata socului petrolier va fi cruciala pentru economiile globale. O crestere pe termen scurt a preturilor petrolului poate fi, de obicei, absorbita. O criza energetica prelungita ar fi mult mai problematica. Daca preturile se mentin peste 100 de dolari pe baril timp de câteva luni, presiunea asupra inflatiei si cresterii economice ar creste probabil semnificativ. Cu toate acestea, orice semnal ca acest conflict se apropie de sfârșit va avea un impact imediat asupra preturilor materiilor prime si asupra pietelor financiare, desi reluarea traficului de petrol prin Strâmtoarea Ormuz nu va duce imediat la o normalizare a situatiei aprovizionarii cu petrol", precizeaza sursa citata.

eToro a fost fondata în 2007 iar în prezent are peste 40 de milioane de utilizatori înregistrati în 75 de tari.